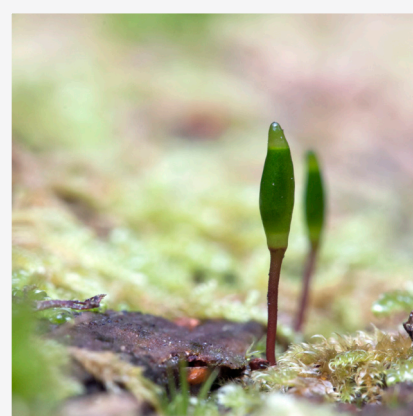

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Veckla äng

Omslagsfoto: Per Folkesson

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på

”kartverket skyddad natur”. I kartverket söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information (se bilaga för användarhandledning).

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. Det görs på Miljödataportalen.

För mer information om Natura 2000:

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/sodermanland eller telefon 010-22 340 00

Naturvårdsverkets hemsida: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Miljödataportalen: <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/>

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0220239 Veckla äng

Kommun: Flen

Områdets totala areal: 1,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen:

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden: Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-12-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slåtterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

I Natura 2000-området Veckla äng är de prioriterade bevarandevärdena bevarandet av en slåtteräng med dess rika förekomster av slåttergynnade arter.

Motivering: Blomrika slåttermarker har mycket stor betydelse för många organismer som är knutna till odlingslandskapet, inte minst för slåttergynnade kärlväxter och många insekter, i synnerhet fjärilar och vildbin. Dagens mycket små arealer artrika slåttermarker är förmodligen en starkt bidragande orsak till att många fjärilar minskat katastrofalt.

Prioriterade åtgärder: Årlig slåtter och bortförande av avslaget material. Vid behov slyröjning.

Beskrivning av området

Veckla äng ligger söder om sjön Veckeln i Flens kommun, norr om ängen finns ett gravfält med stensättningar. Inom området finns en fornlämning som består av en fyndplats av en halv skafthålsyxa.

Veckla äng är en före detta betesmark som gallrats och röjts. Norra delen utgörs delvis av gammal åker. Marken är bitvis mycket näringsfattig och i de högt liggande delarna dominerar kruståtel, blåbär, lingon och fårsvingel. Markfuktigheten tilltar i de lägre belägna delarna av ängen och växtsamhällena utgörs där av rödven, skogsnäva, högorter och gräs- och lågstarrväxter. Hävdgynnade arter i grässvålen är bland annat jungfru Marie nycklar, nattviol, svinrot, ängsvädd, ängsskallra och äkta höskallra. Ängen har slagits manuellt och med traktorburen slåtterbalk sedan 1988, dessutom fagas och efterbetas den varje år. Några unga sälgar och björkar har hamlats. På ängen finns en ängslada.

Vad kan påverka negativt

- På sikt utgör upphörd hävd det största hotet mot naturtypen.
- All form av exploatering och grävarbeten är generella hot mot naturvärdena i slåtterängar.
- Tillskottsutfordring som kan ge lokal kväveanrikning till nackdel för känslig flora.
- Dikning eller andra åtgärder som kan förändra hydrologin i området.
- Bete vintertid som påverkar skotttillväxten i grässvålen under den tidiga våren.
- Näringsutjämning - dvs betesdjuren betar näringsrikt foder på tidigare gödslad gräsmark och överför näringsämnen via gödseln till vegetationstyper på magrare mark.
- Gödsling, kalkning, dikning, insädd av främmande arter eller andra åtgärder som har syfte att höja produktionen.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Skydd

Området har miljöstöd.

Skötsel

Slåtter, efterbete, hamling, röjning vid behov.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målandikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målandikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6510 - Slätterängar i låglandet**

Areal: 1,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slätterängar är artrika, torra till friska ängar som inte gödslats och där traditionellt ängsbruk bedrivs. Typen är i allmänhet helt öppen, men enstaka träd och buskar kan förekomma. Den regelbundna hävden är en förutsättning för naturtypens och de slättergynnade arternas långsiktiga fortlevnad.

Veckla äng slås till stor del manuellt vid det årliga slättergillet i början på augusti. Ytor som liarna inte mår med slås med traktorburen slätterbalk. Hela ängen efterbetas.

Bevarandemål

Slätterängen ska vara minst 1,2 ha. Ängen ska vara präglad av slätter och kärlväxtfloran ska vara artrik och domineras av hävdgynnade arter med ett stort inslag av typiska arter. Träd och buskar ska förekomma i begränsad omfattning. Igenväxningsvegetation förekommer endast sparsamt.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

Dokumentation

Exempel på arter i området

Kruståtel
Blåbär
Lingon
Fårsvingel
Rödven
Skogsnäva
Spåtistel
Jungfru Marie nycklar
Nattviol
Svinrot
Ängsvädd
Ängsskallra
Äkta höskallra
Fältgentiana
Kattfot
Ormrot

Referenser

Art- och naturtypsvisa vägledningar, Naturvårdsverkets hemsida, 2003.

Sörmlands flora, Botaniska sällskapet i Stockholm, 2001.

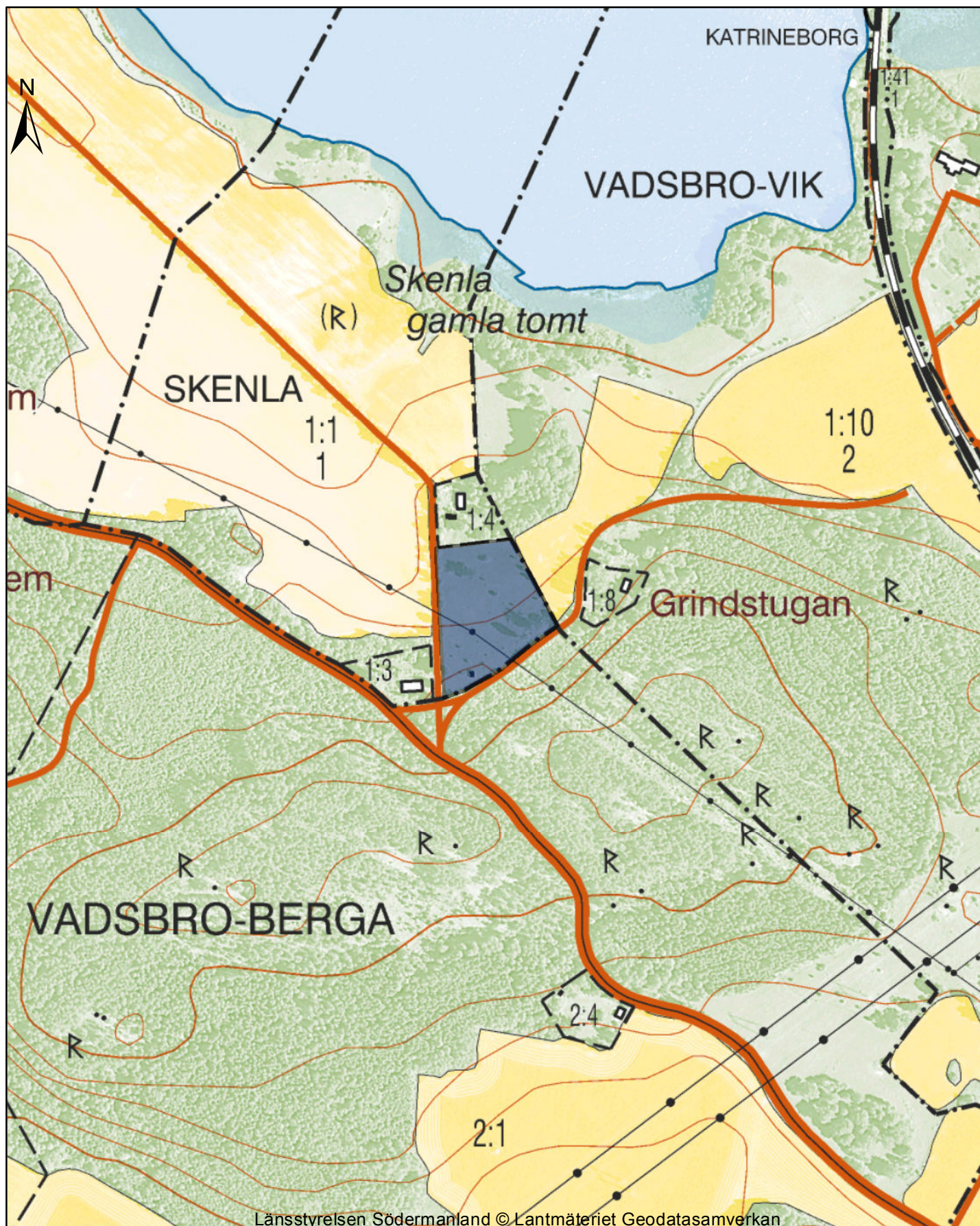
Fornlämning RAÄ, Vadsbro socken nr 79:1.

Inventeringar

Ängs och hagmarksinventeringen 1992

Äng och bete inventering 2002-2004

Totalartsinventering i två fasta provytor. Genomförda regelbundet under mer än tio år på markägarens initiativ.

Natura 2000-område Veckla äng

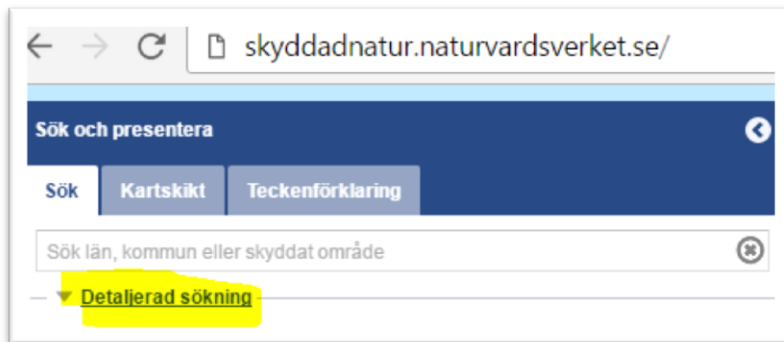
Skala 1:5 000

Karttjänst Skyddad natur

<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

För att få en bild av var i respektive Natura 2000-område naturtyperna finns kan Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad natur användas.

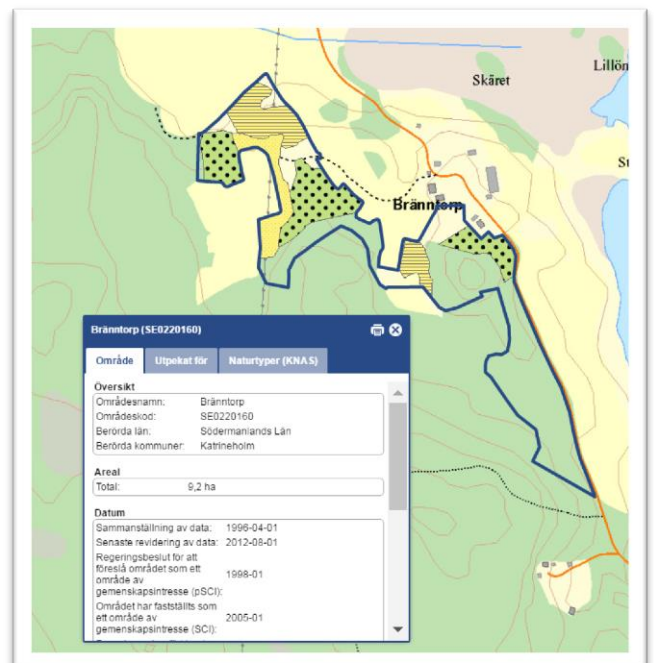
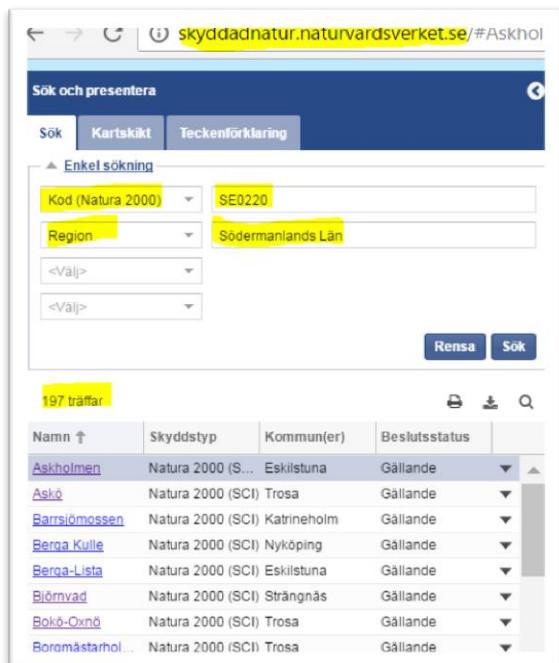
Välj "Detaljerad sökning"

Välj alternativ *Kod (Natura 2000)* skriv in SE0220

Välj *Region* och sök fram *Södermanlands län*

Sök, det ska bli 197 träffar. När man klickar på ett av namnen i listan kommer man dit i kartan.

För att se Naturtyper för områdena i kartan gå in på fliken "Kartskikt".

Avmarkera allt i *Naturvårdsregistret*. Det är endast *Naturtypskarteringar* > *Natura naturtypskartan (NNK)* > *Naturtyper (ytor)* som ska vara markerade. Klicka sedan i kartan på den naturtyp du vill veta mer om så kommer en informationsruta upp i fönstret.

